

Nr. înreg. CJH.161003/09.05.2024

Se aprobă:
Președinte

RAPORT INTERN

privind montarea/ridicarea ilegală (fără autorizație de construire) a crucilor din Cimitirul din Valea Uzului

Întocmit:

Verificat:

Prezentul raport este întocmit de Direcția juridică și administrație publică

Cuprins

1. Tema/Problema/Sarcina.....	3
2. Analiza situației.....	3
3. Concluzii.....	5
4. Propuneri, recomandări.....	6
5. Anexe	6

1. Tema/Problema/Sarcina

Disputa privitor la crucile amplasate ilegal în Cimitirului eroilor din Valea Uzului, aparținând comunei Sânmartin din județul Harghita (*aflându-se în domeniul public al comunei Sânmartin conform pct. 28 din Anexa nr. 15 la H.G. nr. 299/2010 pentru modificarea și completarea unor anexe la H.G. nr. 1351/2001 privind atestarea domeniului public al Județului Harghita*), este o problematică strâns legată de disputa juridico - administrativ - teritorială dintre UAT comuna Sânmartin (jud. Harghita) și orașul Dărmănești (jud. Bacău) pe de o parte și, implicit de disputa juridico – administrativ – teritorială din județele Harghita și Bacău, având ca obiect stabilirea hotarului administrativ dintre aceste unități administrativ – teritoriale.

Având în vedere aceste aspecte, scopul prezentului raport este de a găsi soluții viabile, de ordin juridic în principal, în vederea prevenirii unor acțiuni ilegale de genul celor menționate mai sus, prin stabilirea și/sau asigurarea unor instrumente de protecție juridică a Cimitirului din Valea Uzului.

2. Analiza situației

În vederea analizării acestei situații, trebuie menționat faptul că această dispută s-a acutizat odată cu amplasarea ilegală în acest cimitir de către orașul Dărmănești, a 50 de cruci de beton în anul 2019, în baza unei Autorizații de construire nr. 69/2018, emisă de orașul Dărmănești, autorizație de construire a cărei legalitate s-a tranșat definitiv în cadrul Dosarului nr. 1631/110/2019.

În acest dosar, atât Tribunalul Bacău ca instanță de fond (prin Sentința civilă nr. 89/10.02.2022 pronunțată în Dosarul nr. 1631/110/2019), cât și Curtea de Apel Bacău ca instanță de recurs (prin Decizia civilă nr. 101/10.02.2023 definitivă, pronunțată în același Dosar nr. 1631/110/2019) au decis anularea autorizației de construire sus-menționate în baza căreia s-au ridicat cele 50 de cruci de beton, precum și desființarea construcțiilor ridicate ilegal în baza acestei autorizații de construire.

Această sentință a fost executată, prin demontarea/desființarea acestor cruci, și aducerea locației în situația anterioară, însă un grup de cetățeni în frunte cu un activist politic (Mihai Tîrnoveanu) secondat de mai multe organizații neguvernamentale (Asociația Calea Neamului) și partide politice (Mișcarea Națională), au realizat în anul 2023 amplasarea ilegală a 150 de cruci din lemn în aceeași locație, neavând o autorizație de construire în acest sens, sau vreo altă autorizație sau vreun aviz de la alte instituții ale statului, manifestând dispreț și o sfidare fățișă față de o sentință judecătorească definitivă pronunțată de Curtea de Apel Bacău.

Legat tot de acest subiect trebuie menționat faptul că au existat mai mult litigii juridice finalize definitiv:

1.) Dosarul nr. 1553/110/2019 în care Tribunalul Bacău, prin Sentința civilă nr. 414/26.05.2021 a pronunțat admiterea cererii de chemare în judecată formulată de UAT Comuna Sânmartin împotriva Consiliului local al Orașului Dărmănești, anulând Hotărârea Consiliului local Dărmănești nr. 29/29.03.2019 precum și anexele acesteia privind introducerea imobilului Cimitirul Eroilor din Valea Uzului în inventarul bunurilor ce alcătuiesc domeniul public al orașului Dărmănești.

Curtea de Apel Bacău, prin Decizia civilă nr. 720/28.10.2021, pronunțată în același Dosar nr. 1553/110/2019, a respins ca nefondat recursul formulat de Consiliul Local al Orașului Dărmănești împotriva Sentinței civile nr. 414/26.05.2021, Hotărârea Consiliului Local Dărmănești nr. 29/29.03.2019 fiind anulată definitiv, astfel s-a stabilit că Cimitirul Eroilor din Valea Uzului (județul Harghita) nu aparține domeniului public al Orașului Dărmănești.

2.) Judecătoria Moinești, prin Sentința civilă nr. 315/24.02.2022, pronunțată în Dosarul nr. 4461/260/2021, a admis cererea de chemare în judecată a UAT Sânmartin în contradictoriu cu părâta UAT Orașul Dărmănești, și a dispus rectificarea Cărții funciare nr. 65679 a OCPI Bacău – BCPI Moinești, în sensul radierii dreptului de proprietate al Orașului Dărmănești asupra imobilului în suprafață de 7.979 mp, T79, P 2391, număr cadastral 65679, privind imobilul Cimitirul Eroilor din Valea Uzului.

Tribunalul Bacău, ca instanță de apel, prin Decizia civilă nr. 113/14.02.2023 pronunțată în același Dosar nr. 4461/260/2021, a admis apelul formulat de Orașul Dărmănești, schimbând în parte sentința apelată menținând dispozițiile sentinței civile a instanței de fond privitoare la admiterea cererii de chemare în judecată a U.A.T. Sânmartin, cu consecința anulării definitive a dreptului de proprietate al Orașului Dărmănești asupra Cimitirului Internațional al Eroilor din Valea Uzului.

3.) Tribunalul Harghita, prin Sentința civilă nr. 385/26.03.2020, pronunțată în Dosarul nr. 972/96/2019, a respins acțiunea formulată de reclamanta UAT Orașul Dărmănești, în contradictoriu cu părâții UAT Comuna Sânmartin și respectiv Consiliul Local al Comunei Sânmartin, ca neîntemeiată, având ca obiect anularea Hotărârii Consiliului Local Sânmartin nr. 20/2007 privind aprobarea inventarului bunurilor imobile care aparțin domeniului public al comunei Sânmartin, act administrativ prin care Cimitirul Eroilor din Valea Uzului a fost inclus în domeniul public al comunei Sânmartin.

Curtea de Apel Târgu Mureș, prin Decizia civilă nr. 567/06.10.2020, a respins recursul formulat de Orașul Dărmănești împotriva sentinței nr. 385/26.03.2020, pronunțată de Tribunalul Harghita în dosarul nr. 972/96/2019, stabilind cu putere de lucru judecat, că Cimitirul Eroilor din Valea Uzului (județul Harghita) aparține domeniului public al Comunei Sânmartin.

În privința locației exacte a Cimitirului Eroilor din Valea Uzului trebuie precizat faptul că aceasta este situată în localitatea Valea Uzului care întotdeauna a aparținut comunei Sânmartin din județul Harghita, acest fapt este consfințit de altfel și de Legea nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a Republicii Socialiste România, la Cap. XXII, pct. 43, la comuna Sânmartin, este prevăzut și localitatea Valea Uzului ca parte componentă a acestuia. Aspectul care complică situația este faptul că legea nu are anexe grafice la o scară care să permită identificarea precisă a liniei de hotar, astfel părțile invocă diferite hărți care susțin poziția lor. Aceasta este și motivul pentru care în vederea stabilirii hotarului administrativ dintre comuna Sânmartin (jud. Harghita) și orașul Dărmănești, care privește în același timp și hotarul administrativ dintre județele Harghita și Bacău, există un dosar aflat pe rolul Tribunalului Harghita, în speță Dosarul nr. 227/96/2020*, având ca părți litigante comuna Sânmartin în calitate de reclamant, respectiv orașul Dărmănești, județul Harghita, județul Bacău, Instituțiile Prefectului Județului Bacău și Harghita, OCPI Harghita și OCPI Bacău, și ANCPI în calitate de părăți. În acest dosar litigiul a ajuns în faza probatoriului în care instanța a dispus efectuarea unui Raport de expertiză tehnică topografică.

Pentru a înțelege miza chestiunii, trebuie menționat faptul că după efectuarea unui prim raport de expertiză, la obiecțiunile orașului Dărmănești s-a dispus efectuarea unui al doilea raport de expertiză, chiar s-a depus o plângere penală împotriva expertului care a întocmit primul raport de expertiză.

În acest litigiu, cele două oficii de cadastru și publicitate imobiliară se află pe poziții divergente, fiecare susținând poziția juridică a județului respectiv. De-a lungul timpului au existat mai multe încercări de conciliere și finalizare a diferendului prin semnarea unor procese verbale care să consfințească limitele hotarelor administrative însă nici una dintre părți nu a acceptat lucrările cadastrale efectuate de către cealaltă parte. Aceasta este și motivul pentru care în asemenea situații în care două unități administrativ – teritoriale, sau două oficii de cadastru județene se află pe poziții divergente atunci hotarul administrativ este stabilit în mod temporar de către ANCPI până la finalizarea litigiilor judecătoarești aflate pe rolul instanțelor de judecată.

3. Concluzii

Încercând o sintetizare a chestiunii supuse analizei prezentului raport intern, putem concluziona că principala problemă reprezentă pe de o parte netrasarea în mod definitiv a hotarului administrativ dintre comuna Sânmartin și orașul Dărmănești, și implicit între județele Harghita și Bacău, iar pe de altă parte contestarea în instanță de către orașul Dărmănești a dreptului de proprietate a comunei Sânmartin asupra Cimitirului Eroilor din Valea Uzului (Dosar nr. 1176/3/2021 aflat pe rolul Curții de Apel București, suspendat până la soluționarea definitivă a Dosarului nr. 227/96/2020* aflat pe rolul Tribunalului Harghita, dosar în care UAT Județul Harghita nu are calitate procesuală).

Astfel, până la soluționarea definitivă a Dosarului nr. 277/96/2020*, și a Dosarului nr. 1176/3/2021, este imposibilă identificarea unor soluții juridice de necontestat care să ofere protecție juridică corespunzătoare pentru integritatea fizică și juridică a Cimitirului Eroilor din Valea Uzului.

4. Propuneri, recomandări

Având în vedere faptul că până la soluționarea definitivă a Dosarului nr. 227/96/2020* nu se întrevede o rezolvare juridică adecvată măcar a hotarului administrativ teritorial între unitățile administrativ teritoriale sus-menționate, prin care să se traseze și apartenența localității Valea Uzului de comuna Sânmartin, singura soluție este depunerea tuturor diligențelor pentru a obține o soluție favorabilă atât pentru județul Harghita cât și pentru comuna Sânmartin în acest dosar.

Arătăm aspectul de mai sus întrucât soluția definitivă pronunțată în Dosarul nr. 227/96/2020* în mod sigur va avea o influență considerabilă și asupra finalității Dosarului nr. 1176/3/2021 care a fost suspendat până la soluționarea definitivă a Dosarului nr. 227/96/2020*, în care este atacată parțial HG nr. 1351/2001 privind atestarea domeniului public al județului Harghita, precum și al municipiilor, orașelor și comunelor din județul Harghita, și care este cuprinsă și Cimitirul Eroilor din Valea Uzului în domeniul public al comunei Sânmartin.

5. Anexe

- Sentința civilă nr. 89/10.02.2022 pronunțată de Tribunalul Bacău în Dosarul nr. 1631/110/2019;
- Decizia civilă nr. 101/10.02.2023 pronunțată de Curtea de Apel Bacău în același Dosar nr. 1631/110/2019.

Miercurea Ciuc, 26 aprilie 2024